

College voor Examens

OP WEG NAAR CENTRAAL ONTWIKKELDE EXAMENS TAAL EN REKENEN IN HET MBO

PILOTJAAR 2012-2013

Het College voor Examens

Het College voor Examens (CvE) is verantwoordelijk voor de centraal ontwikkelde examens (COE's) in het mbo. Deze verantwoordelijkheid staat beschreven in het *Examenbesluit Beroepsopleidingen WEB (2010)* en houdt in dat het CvE zorgt voor:

- een landelijk vastgesteld, *centraal examen*;
- met een landelijk vastgestelde *centrale normering*;
- het bekendmaken van de geldende *afnamecondities*.

In het *Examenbesluit* staat ook waarvoor de instelling c.q. de examencommissie verantwoordelijk is. Instellingen zijn zelf verantwoordelijk voor het naleven van de afnamecondities. Het examenbesluit is te vinden via de website van het Steunpunt taal en rekenen mbo: www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl.

Samenwerking

Het ontwikkelen en invoeren van deze (digitale) centrale examens Nederlandse taal en rekenen volgens het vastgestelde tijdpad en conform wet- en regelgeving, doet het CvE niet alleen. Het CvE werkt daarin samen met OCW, met sectorraden (MBO Raad, AOC Raad, NRTO), met het Steunpunt taal en rekenen mbo, Cito, saMBO-ICT/Kennisset en natuurlijk met de instellingen zelf.

Stapsgewijze invoering

De invoering in het mbo van centraal ontwikkelde examens Nederlandse taal en rekenen is voor alle betrokken partijen nieuw en vraagt om substantiële organisatorische aanpassingen en veranderingen. Daarom is gekozen voor een stapsgewijze invoering. Een stapsgewijze invoering geeft instellingen en het CvE de gelegenheid om zich goed voor te bereiden op de afname van digitale examens in 2013-2014 (zie ook de schema's aan de binnenzijde van dit omslag).

Dit betekent dat er gedurende de pilotperiode na elke afname een grondige evaluatie plaatsvindt. Daarbij worden steeds de volgende vragen gesteld:

- *inhoud*: meet het examen wat het moet meten en is de juiste cesuur vastgesteld?
- *techniek*: wat moet er gebeuren om op alle onderwijsinstellingen de COE's met de ontwikkelde examensoftware af te kunnen nemen (ICT-voorzieningen, software)?
- *organisatie*: wat moet er binnen de onderwijsinstellingen georganiseerd worden om centraal ontwikkelde examens af te nemen (denk aan: het plannen en organiseren van de examens, het verloop van de afnames en het omzetten van scores in cijfers)?
- *procedures*: welke regels moeten er volgens het Examenbesluit Beroepsopleidingen WEB opgesteld worden voor de afname van de centraal ontwikkelde examens?

Elke fase van de stapsgewijze invoering levert de instellingen en het CvE nieuwe en aanvullende informatie op die gebruikt zal worden in de volgende fase.

zie ook de informatie aan de binnenzijde van dit omslag

Schema fasering mbo 4 (3F)

cursusjaar	wanneer	activiteit
2009 – 2010	maart 2010	<i>prototype</i> beschikbaar (zie <i>Steunpunt taal en rekenen mbo</i>)
2010 – 2011	februari 2011	<i>syllabus</i> beschikbaar (zie <i>Steunpunt taal en rekenen mbo</i>)
	februari 2011	<i>pre-pilot</i> op beperkt aantal instellingen
	vanaf maart 2011	oefenen met <i>voorbeeldexamens</i> op alle onderwijsinstellingen
2011 – 2012 1e pilotjaar	januari/ februari 2012	1e periode afname pilotexamens op alle onderwijsinstellingen (substantieel aantal studenten) ¹
	juni 2012	2e periode afname pilotexamens op alle onderwijsinstellingen (substantieel aantal studenten)
2012 – 2013 2e pilotjaar	november/ december 2012	1e periode pilotexamens op alle onderwijsinstellingen (met in principe alle studenten)
	januari/ februari 2013	2e periode pilotexamens op alle onderwijsinstellingen (met in principe alle studenten)
	maart/ april 2013	3e periode pilotexamens op alle onderwijsinstellingen (met in principe alle studenten)
2013 – 2014	november/ december 2013	1e periode verplichte afname COE's voor alle studenten van mbo-4

¹ . Dit betreft per onderwijsinstelling een beperkt aantal locaties.

Schema fasering voor mbo (1) 2, 3 (2F)

cursusjaar	wanneer	activiteit
2010 – 2011	december 2010	<i>prototype</i> beschikbaar (zie <i>Steunpunt taal en rekenen mbo</i>)
2011 – 2012	december 2011	<i>syllabus</i> beschikbaar (zie <i>Steunpunt taal en rekenen mbo</i>)
	januari 2012	<i>pre-pilot</i> op beperkt aantal instellingen
	vanaf maart 2012	oefenen met <i>voorbeeldexamens</i> op alle onderwijsinstellingen
2012 – 2013 1e pilotjaar	november/ december 2012	1e periode afname pilotexamens op onderwijsinstellingen (substantieel aantal studenten)
	januari/ februari 2013	2e periode afname pilotexamens op onderwijsinstellingen (substantieel aantal studenten)
	maart/ april 2013	3e periode afname pilotexamens op onderwijsinstellingen (substantieel aantal studenten)
2013 – 2014 2e pilotjaar	november/ december 2013	1e periode pilotexamens op alle onderwijsinstellingen (met in principe alle studenten)
	januari/ februari 2014	2e periode pilotexamens op alle onderwijsinstellingen (met in principe alle studenten)
	maart/ april 2014	3e periode pilotexamens op alle onderwijsinstellingen (met in principe alle studenten)
2014 – 2015	november/ december 2014	1e periode verplichte afname COE's voor alle studenten van mbo-2 en mbo-3

Inhoud

Op weg naar invoering COE's	1
Examensoftware: voorbereiding en afname	3
Afnameperiodes in 2012-2013	4
Wie mag deelnemen in 2012-2013?	6
Wat is er geregeld voor kandidaten met een beperking?	8
Hoe wordt de geheimhouding gewaarborgd?	9
Informatiewijzer	10
Welke organisaties zijn bij de invoering betrokken?	12
Kalender/tijdpad 2F en 3F (2012-2013)	binnenzijde omslag achterin

Brochure als wegwijzer

Deze brochure bevat een globale beschrijving van alle activiteiten in het komende pilotjaar, 2012-2013. Voor specifieke, aanvullende informatie en meer details verwijzen we naar het *Handboek COE 2012-2013* (zie ook de *Informatiewijzer* achterin deze brochure).

De brochure richt zich, net als de vorige twee (verschenen in respectievelijk 2010 en 2011), op iedereen die binnen de onderwijsinstellingen een rol heeft bij de voorbereiding en de implementatie van de COE's Nederlandse taal en rekenen in het mbo: bestuurders en managers, contactpersonen, examenfunctionarissen en toetsleiders, ICT-specialisten en vakdocenten en inhoudelijk coördinatoren taal en rekenen.

Op weg naar invoering COE's

Voor alle studenten die na 1 augustus 2010 met een mbo-opleiding zijn gestart, gelden de *referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen mbo*, zoals die zijn vastgelegd in het 'Besluit Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen' (juni 2010).

Met ingang van het studiejaar 2013-2014 moeten mbo-4-studenten aantonen dat ze over het vereiste niveau beschikken (3F), onder meer door het afleggen van een centraal ontwikkeld examen (COE) Nederlandse taal en rekenen, gebaseerd op de genoemde referentieniveaus. Voor mbo 2, 3 (2F) is dat een jaar later, in 2014-2015. Daarnaast zijn er voor Nederlandse taal zogenaamde 'instellingsexamens' waarin ook de beheersing van de referentieniveaus aangetoond moet worden.

Tot de verplichte invoering hebben alle betrokkenen de gelegenheid door middel van pilots ervaring op te doen met de digitale centrale examens (Zie ook de schema's aan de binnenzijde van het omslag).

Pilottraject

Voor 3F is het studiejaar 2012-2013 het tweede en laatste pilotjaar waarin ervaring kan worden opgedaan en kan worden geleerd van deze ervaringen. Een soort '*generale repetitie*' dus. Voor 2F is 2012-2013 het eerste pilotjaar, in 2013-2014 volgt het tweede pilotjaar.

Het studiejaar 2011-2012 heeft duidelijk gemaakt dat een goed verloop van de afnames staat of valt met goed en zorgvuldig vooraf testen van de software door het CvE en Cito én met het zorgvuldig voorbereiden van de afnames door de instellingen. Het CvE heeft maatregelen genomen en enkele instrumenten ontwikkeld die bij het testen een hulpmiddel kunnen zijn voor de instellingen (zie ook pagina 3). Op die manier kunnen instellingen zich goed voorbereiden en stap voor stap opschalen naar de aantallen kandidaten die ze naar verwachting zullen moeten examineren vanaf het moment dat de COE's verplicht zijn.

Leeswijzer

informatiewijzer/
kalender

Deze brochure gaat achtereenvolgens in op de examensoftware, op de afnameperiodes, op de cohorten studenten die mogen deelnemen, op voorzieningen voor kandidaten met een beperking en op maatregelen rondom geheimhouding. Achterin de brochure zijn een *informatiewijzer* en een *kalender* opgenomen, waarin alle activiteiten en informatie(kanalen) rondom de invoering van de COE's op een rij zijn gezet.

Communicatie via contactpersonen

De informatievoorziening vanuit het College voor Examens verloopt via *contactpersonen* die door het bevoegd gezag van de instellingen – bekostigd en niet-bekostigd – zijn aangemeld bij het Steunpunt taal en rekenen mbo. Instellingen die nog geen contactpersoon hebben aangemeld, kunnen dit alsnog doen via de website van het Steunpunt taal en rekenen mbo: www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

Contactpersonen worden maandelijks via een digitaal nieuwsbericht op de hoogte gehouden van de laatste stand van zaken. Ook worden er indien nodig flitsberichten verzonden naar zowel de contactpersonen als naar iedereen die zich daarvoor via de website van het Steunpunt (zie boven) heeft aangemeld. Daarnaast zijn er voor contactpersonen netwerkbijeenkomsten en evaluatiebijeenkomsten over de pilotexamens.

Zie ook: de *Informatiewijzer* op pagina 10/11 van deze brochure.

maatregelen

verbeterde versie
ExamenTester

handvatten en
instrumenten

ExamenTester
vervangen

Examensoftware: voorbereiding en afname

De centraal ontwikkelde examens Nederlandse taal en rekenen worden digitaal afgenomen. De digitale pilotafname in januari/februari 2012 is niet zonder problemen verlopen. Het CvE heeft daar samen met Cito lering uit getrokken. Goed werkende software én goede testprocedures voordat die software uitgeleverd wordt, zijn essentieel voor een goed verloop van de uiteindelijke afname(s). Daarom heeft het CvE maatregelen getroffen.

ExamenTester 2.10

Als eerste maatregel, voor de korte termijn, heeft het CvE voor de juni-afname van 2012 een aangepaste versie van ExamenTester opgeleverd. Daardoor verliep de tweede pilotafname in juni 2012 vrijwel zonder problemen. Voor de pilotafnames in 2012-2013 wordt een nog verder verbeterde versie ingezet (versie 2.10) die in 2012 uitgebreid is getest op een aantal instellingen.

Als tweede maatregel is er een onderzoek uitgevoerd. Dit heeft aangetoond dat een deel van de storingen veroorzaakt wordt door *interferentie* tussen de software (ExamenTester) en de lokale systemen op de onderwijsinstellingen. Daarvoor is geen algemene maatregel te treffen; het is echter wel mogelijk om via het verstrekken van duidelijke handvatten en instrumenten de instellingen middelen aan te reiken waardoor zij in staat zijn zich goed voor te bereiden. Deze middelen maken het mogelijk om de risico's op technische storingen tijdig in te schatten. Met deze maatregelen doet het CvE er alles aan om ervoor te zorgen dat de afnames op instellingen zo goed mogelijk verlopen.

Daarnaast is het van groot belang dat de instellingen zich zorgvuldig voorbereiden op de afname. Daarvoor zijn de hiervoor genoemde handvatten en instrumenten toegevoegd aan het *Handboek COE* voor 2012-2013 (zie *Informatiewijzer*).

Nieuw computereexamensysteem

Er wordt hard gewerkt aan een nieuw computereexamensysteem dat de huidige examensoftware, ExamenTester, zal gaan vervangen. Het streven is dat deze nieuwe software in het studiejaar 2015-2016 ingezet worden bij alle COE-afnames. Er is een klankbordgroep vanuit mbo-instellingen waarin wordt nagedacht over de stappen die genomen moeten worden om dit in 2015-2016 te bereiken. Zie voor de actuele stand van zaken en het meest recente overzicht van de systeemeisen: www.cve.nl > Onderwerpen > Computereexamensysteem.

Kritische blik op processen

In samenwerking met en met hulp van saMBO-ICT onderzoekt het CvE niet alleen hoe de instellingen geholpen kunnen worden door de testprocedures te verbeteren, het kijkt ook hoe de procedures van het CvE zelf en zijn ketenpartners verbeterd kunnen worden. Zo heeft het CvE in samenwerking met saMBO-ICT aan een onafhankelijke instelling opdracht gegeven onderzoek te doen naar de storingen die in januari 2012 opgetreden zijn. Ook heeft er een externe audit plaatsgevonden op het tot stand komen van de nieuwe versie van ExamenTester (2.10, release september 2012), zowel qua proces als product. De uitkomst van deze audit bevestigt de verbeterde stabiliteit van ExamenTester 2.10.

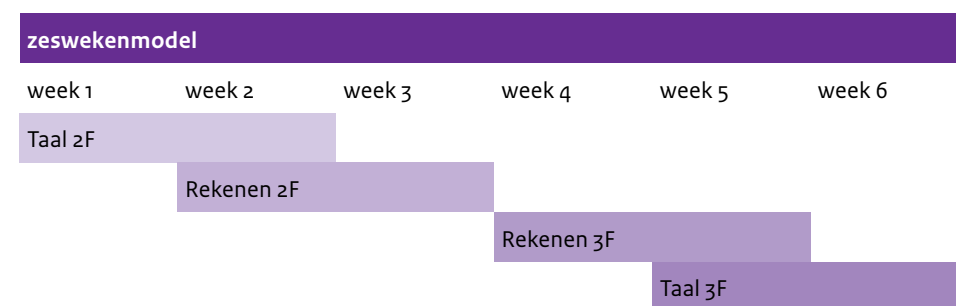
Afnameperiodes in 2012-2013

In het studiejaar 2011-2012 is ervaring opgedaan met twee periodes voor afname. Het CvE heeft in nauw overleg met de sectorraden de opgedane ervaringen met de pilots en de afnameperiodes in 2011-2012 geëvalueerd. Verschillende groepen en belangenhartigers zijn daarbij gepeild.

Dakpanmodel

Op basis van die ervaringen is besloten voor het studiejaar 2012-2013 en de jaren daarna te kiezen voor het zogenaamd 'dakpanmodel'. Dit zeswekenmodel biedt de mogelijkheid om het aantal afnameperiodes per jaar in de toekomst uit te breiden.

Globaal ziet dit zeswekenmodel er als volgt uit:

Gedurende een afnameperiode heeft de instelling per examen, bijvoorbeeld rekenen 3F, twee weken de tijd om dit examen af te nemen volgens een door de instelling zelf opgesteld rooster. Daartoe ontvangt de instelling voor het pilotexamen meerdere varianten. Dit geldt voor alle examens (taal 2F, rekenen 2F, taal 3F, rekenen 3F).

Voor het studiejaar 2012-2013 en het studiejaar 2013-2014 zijn drie periodes aangewezen. Voor het studiejaar 2014-2015 streeft het CvE ernaar om dit uit te breiden naar vier periodes, en in de toekomst mogelijk naar vijf.

studiejaar	periode 1	periode 2	periode 3	periode 4	periode 5
2012/2013		nov/dec	jan/feb	mrt/apr	
2013/2014		nov/dec	jan/feb	mrt/apr	
Opschaling stap 1: vier periodes/per jaar		nov/dec	jan/feb	mrt/apr	mei/juni
Opschaling stap 2: vijf periodes/per jaar	sept/okt	nov/dec	jan/feb	mrt/apr	mei/juni

zeswekenmodel

meerdere varianten

Planning afnameperiodes

Met inachtneming van het dakpanmodel zijn voor het studiejaar 2012-2013 de volgende periodes/weken aangewezen:

Studiejaar 2012-2013		
Periode 2: november/december	Periode 3: januari/februari	Periode 4: maart/april
Week 44-49 vanaf 29-10 t/m 8-12	Week 2-7 vanaf 07-01 t/m 16-02	Week 11-16 vanaf 11-03 t/m 20-04

Voor het studiejaar 2013-2014 moeten de precieze data van de periodes nog worden aangewezen. Deze worden in een zo vroeg mogelijk stadium, maar uiterlijk 1 april 2013 aan de instellingen bekendgemaakt.

periodes 2013-2014

Wie mag deelnemen in 2012-2013?

Aan de pilot voor 3F en voor 2F mogen studenten deelnemen die:

- met hun opleiding zijn gestart op of na 1 augustus 2010, of studeren volgens een kwalificatiedossier van 2010-2011 of later;
- in de tweede helft van hun opleidingsduur zijn. Bij een opleidingsduur van twee jaar of korter geldt dat zij zich in de laatste 12 maanden van de opleiding bevinden;
- in 2012-2013 of 2013-2014 hun opleiding afsluiten.

3F - mbo-4

mbo-4

In aanmerking komende studenten mbo-4 zijn:

cohort	mbo-4 vierjarig	mbo-4 driejarig	mbo-4 tweejarig	mbo-4 eenjarig
2010-2011	derdejaars	derdejaars		
2011-2012		tweedejaars (periode 3 en 4)	tweedejaars	
2012-2013				eerstejaars

2F - mbo-2, mbo-3

mbo-2 en mbo-3

In aanmerking komende studenten mbo-2 en mbo-3 zijn:

cohort	mbo-3 driejarig	mbo-3 tweejarig	mbo-3 eenjarig	mbo-2 tweejarig	mbo-2 eenjarig
2010-2011	derdejaars				
2011-2012	tweedejaars (periode 3 en 4)	tweedejaars		tweedejaars	
2012-2013			eerstejaars		eerstejaars

2F - mbo-1

aanmelden mbo-1

In 2012-2013 is deelname aan de pilotexamens 2F ook mogelijk voor mbo-1 studenten. Onderwijsinstellingen kunnen – op vrijwillige basis – een door hen te bepalen deel van de mbo-1 studenten aanmelden voor deelname aan de pilotexamens 2F. Het CvE evalueert de opgedane ervaringen bij docenten en studenten.

Daarnaast onderzoekt OCW in 2012-2013 wat de ervaringen zijn met het gebruik van andere vormen van toetsing in niveau 1. Bij dit onderzoek worden de MBO Raad en het Platform Entreeopleidingen betrokken.

3F: vrijstelling voor 2013-2014

vrijstelling voor 2013-2014

Studenten die in 2013-2014 hun mbo-4 opleiding afronden en voor het pilotexamen 3F van 2012-2013 een cijfer zes of hoger halen, krijgen een vrijstelling voor het in studiejaar 2013-2014 af te leggen centraal examen.

Zie voor de regelgeving voor vrijstelling het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB en het servicedocument daarbij dat is opgesteld door het Steunpunt taal en rekenen mbo (samenvatting, pagina 8, punt 28).
Zie: www.steunpunttaalenrekenenmbo.nl

Pilotexamen als instellingsexamen

instellingsexamen

Voor studenten die deel mogen nemen aan een pilotexamen, kan dit examen gelden als instellingsexamen.

Wat is er geregeld voor kandidaten met een beperking?

afnemen op
aangepaste wijze

De eis dat alle mbo-4-studenten in 2013-2014 via een centraal ontwikkeld examen moeten aantonen dat ze voldoen aan het gewenste vaardigheidsniveau voor Nederlandse taal en rekenen (3F), geldt ook voor kandidaten met een beperking. Dit zijn kandidaten met een zintuiglijke beperking (visuele of auditieve handicap), maar ook bijvoorbeeld kandidaten met dyslexie of dyscalculie. Zo nodig wordt de toets voor deze kandidaten op een aangepaste wijze afgenomen die recht doet aan de exameneisen en rekening houdt met hun beperking. De instelling kan daarbij gebruikmaken van speciale examens, die door het CvE beschikbaar worden gesteld. In bijzondere gevallen is, in overleg met het CvE, maatwerk mogelijk.

In het voortgezet onderwijs (VO) is al veel ervaring opgedaan met een aangepaste afname, vooral voor kandidaten met dyslexie en met een visuele beperking. Waar mogelijk wordt bij de centrale examens voor het mbo van deze ervaring gebruikgemaakt. Ook wordt de toekomstige regelgeving voor taal en rekenen voor VO en mbo op elkaar afgestemd.

dyslexie

In het pilotjaar 2012-2013 zullen er voor zowel 3F als 2F *dyslexievarianten* worden aangeboden voor zowel Nederlandse taal als rekenen. In het studiejaar 2011-2012 was dat alleen voor 3F het geval.

dyscalculie

Of er voor kandidaten met *dyscalculie* aanpassingen gedaan zullen worden en welke aanpassingen dat zullen zijn, is op dit moment object van onderzoek. Daarbij wordt afstemming gezocht met wat er voor kandidaten met dyscalculie zal gaan gelden voor de rekentoets in het VO. In de loop van 2012-2013 zal daar meer over bekendgemaakt worden.

Daarnaast zullen er in het pilotjaar 2012-2013 voor 3F aangepaste examens worden aangeboden voor kandidaten met een visuele of auditieve beperking. In de nieuwe versie van het *Handboek COE (2012-2013)* wordt aangegeven welke aanpassingen dit zijn en in welke periode(s) ze worden aangeboden. Zie ook de *Informatiewijzer* achterin deze brochure.

experts uit het
mbo-onderwijs

Evaluatie inhoud examens

Behalve op techniek en logistiek evalueert het CvE de examens ook op inhoud. Zeker bij rekenen is het maken van een goed (pilot)examen geen sinecure. Bij rekenen gaat het immers om het centraal examineren van een nieuwe inhoud waarmee nog niet eerder ervaring is opgedaan. Daarom hanteert het CvE meerdere procedures om de examens ook inhoudelijk tegen het licht te houden.

Vaststellingscommissies die bestaan uit experts uit het mbo-onderwijs evalueren de examens na de afname. Bij deze evaluatie wordt gebruikgemaakt van analyses van afnamegegevens, van inhoudelijke en technische zaken die blijken uit de afgenomen enquêtes en van inhoudelijke reacties van verschillende partijen die binnenkomen via Cito, via het CvE, maar ook via studentenorganisatie JOB. Omdat het om een pilotexamen gaat, laat het CvE externe experts onderzoeken in hoeverre de examens aansluiten bij de referentieniveaus. Ten slotte stemt het CvE de mbo-rekenexamens af met de pilotrekentoetsen in het VO.

Hoe wordt de geheimhouding gewaarborgd?

Het waarborgen van de geheimhouding is bij centrale examens essentieel. Kandidaten mogen vooraf niet bekend zijn met de examenopgaven. De centraal ontwikkelde examens in het mbo worden op verschillende tijdstippen afgenomen. Binnen een vastgestelde periode van twee weken maakt de instelling zelf een rooster (zie ook pagina 4). Om de instellingen in staat te stellen de geheimhouding van flexibele examens te waarborgen neemt het CvE een aantal maatregelen.

maatregelen

Per periode verschillende versies van het examen

Een examen (taal/rekenen) dat gedurende één periode wordt aangeboden, kent meerdere varianten. De instelling beslist zelf op welk moment welke variant bij welke kandidaten wordt afgenomen. De instelling doet dit met inachtneming van het protocol dat het CvE daartoe heeft opgesteld. In dit protocol zijn ook regelingen opgenomen gericht op geheimhouding van de examens. Voor de pilots is dit protocol van afname te vinden in het *Handboek COE* voor 2012-2013 (zie ook de *Informatiewijzer*).

protocol
van afname

Na afloop van de afnameperiode zijn de examens niet meer beschikbaar.

Voorbeeldexamens

Een flexibele afname van examens gedurende het jaar vraagt een aanzienlijk grote investering in de productie van examenopgaven. Om hergebruik van de examenopgaven mogelijk te maken, blijven examenopgaven geheim. Studenten en docenten moeten zich echter goed kunnen voorbereiden op de inhoud van de examens. Daarom maakt het CvE jaarlijks één van de examenvarianten (per niveau, per vak) openbaar. Met dit zogenoemde 'voorbeeldexamen' kunnen studenten oefenen en krijgen docenten een goed beeld van de inhoud van het examen.

Zie voor meer informatie over de beschikbaarheid van de voorbeeldexamens het *Handboek COE 2012-2013* (zie *Informatiewijzer*).

oefenen

Informatiewijzer

Het CvE informeert de instellingen in principe via de *contactpersonen* die door de instellingen zijn aangemeld bij het Steunpunt taal en rekenen mbo. Dat blijft zo in 2012-2013. Daarnaast bestaan er voor de verschillende betrokkenen verschillende informatiekanalen en publicaties.

zie ook kalender,
binnenzijde omslag
achterin

Onderstaande *Informatiewijzer* geeft aan welke publicaties voor wie bedoeld zijn en wanneer deze verschenen zijn of gepland staan. Een kalender met (informatie)bijeenkomsten vindt u op de binnenzijde van het omslag achterin.

Publicaties	Voor wie	Wanneer	Hoe aanmelden/verkrijgen
Handboek COE (2012-2013) Hierin zijn opgenomen: <i>activiteitenplanning, protocol van afname en informatie over voorbeeldexamens</i>	Alle betrokkenen	September 2012	http://coe.cito.nl
Hoe? Zo! VERSIE 2 Centraal ontwikkelde examens Nederlandse taal en rekenen in het mbo <i>Informatiebrochure over de logistiek en techniek rondom centrale examinering in het mbo</i>	Onderwijsmanagers, examenbureaus, examinatoren, ICT- en facilitair managers	Mei 2012	Steunpunt taal en rekenen mbo & saMBO-ICT
COE-dossier Digitaal dossier waar aanvullende documenten/ informatie te vinden is bij <i>Hoe? Zo!</i> (versie 2)			www.coedossier.nl
Nieuwsberichten Steunpunt taal en rekenen mbo	Contactpersonen	Maandelijks	Contactpersonen moeten door het bevoegd gezag van de instellingen worden aangemeld bij het Steunpunt taal en rekenen mbo, zie: www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl
Flitsberichten Steunpunt taal en rekenen mbo	Contactpersonen / iedereen die zich aangemeld heeft (via site)	Indien nodig	Aanmelden via www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl
Gebruikers/Installatiehandleidingen ExamenTester MBO 2.10 (drie versies)	Twee versies: 1. voor systeembeheerders / ICT-deskundigen 2. voor toetsleiders	September 2012	http://coe.cito.nl
Conceptsyllabi 3F Conceptsyllabi 2F	Contactpersonen, docenten en overige geïnteresseerden	Februari 2011 (3F) December 2011 (2F)	Zie: www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl
Implementatieplan COE taal en rekenen mbo (versie 5)	Alle betrokkenen	September 2012	Zie: www.cve.nl > Onderwerpen > Taal en rekenen mbo
Naar centraal ontwikkelde examens Nederlandse taal en rekenen in het mbo 2011-2012	Alle betrokkenen	Najaar 2011	Downloaden via www.cve.nl > Publicaties > Overig
Naar centraal ontwikkelde examens Nederlandse taal en rekenen in het mbo <i>Algemene brochure</i>	Alle betrokkenen	Juni 2010	Downloaden via www.cve.nl > Publicaties > Overig

Welke organisaties zijn bij de invoering betrokken?

De centrale examens Nederlandse taal en rekenen voor het mbo worden ontwikkeld onder regie en verantwoordelijkheid van het College voor Examens (CvE), in opdracht van OCW. Het CvE heeft commissies ingesteld die de ontwikkeling van de examens sturen en begeleiden en die ze uiteindelijk vaststellen. Deze commissies bestaan uit deskundigen uit het mbo.

Voor de implementatie van de centrale examens Nederlandse taal en rekenen voor het mbo werkt het CvE samen met veel verschillende partijen:

MBO Raad/AOC Raad/NRTO

De sectorraden MBO Raad en AOC Raad en de Nederlandse Raad voor Training en Opleiding (NRTO) worden betrokken bij zowel de inhoud als bij de organisatie en de logistiek. De inhoudelijke betrokkenheid verloopt via commissieleden die op voordracht van de sectorraden in de vaststellingscommissies zitting hebben. Daarnaast denken betrokkenen uit de sectorraden mee over mogelijke oplossingen in de organisatie en de logistiek rondom de centrale examens taal en rekenen voor het mbo.

Cito

Cito *ontwikkelt* de examens in opdracht van het College voor Examens en doet dat met toetsconstructeurs uit het mbo-veld. De centraal ontwikkelde examens in het mbo worden afgenomen met behulp van door Cito ontwikkelde examensoftware (ExamenTester). Zie ook: <http://coe.cito.nl>

Steunpunt taal en rekenen mbo

De informatievoorziening over de centrale examens taal en rekenen voor het mbo loopt in principe via het Steunpunt taal en rekenen mbo. Op de website van het Steunpunt is vrijwel alle informatie te vinden: www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl. Ook verstuurt het Steunpunt regelmatig een flitsbericht met daarin de laatste stand van zaken en nieuws. Aanmelden voor de flitsberichten kan via de website van het Steunpunt.

saMBO-ICT/Kennisnet

Om de centrale examens voor het mbo technisch goed te kunnen invoeren is technische, ICT-gerelateerde informatie nodig, zodat instellingen zich niet alleen onderwijsinhoudelijk, maar ook organisatorisch en op ICT-gebied kunnen voorbereiden. Daarom werkt het CvE samen met saMBO-ICT, een organisatie die zich bezighoudt met kennisdeling op het gebied van organisatie en logistiek van processen in en voor het mbo. Gezamenlijk hebben het CvE, saMBO-ICT en Kennisnet een informatiebrochure ontwikkeld over de logistiek en techniek rondom de centraal ontwikkelde examens in het mbo: *Hoe? Zo! Centraal ontwikkelde examens Nederlandse taal en rekenen in het mbo* (zie *Informatiewijzer*).

Kalender/tijdpad 2F en 3F (2012-2013)

Bijeenkomsten	Voor wie	Wanneer	Hoe aanmelden/ verkrijgen
Voorlichtings- bijeenkomsten pilots 2F en 3F	Contactpersonen per instelling	September 2012	http://coe.cito.nl
Scholingsbijeenkomsten	Toetsleiders	Oktober 2012	zie website Steunpunt*
Netwerkbijeenkomsten	Contactpersonen	November 2012	zie website Steunpunt*
Evaluatiebijeenkomsten	Contactpersonen	December 2012 April 2013	zie website Steunpunt*
Werkconferentie voorjaar 2013 Een vooruitblik op 2013-2014	Alle betrokkenen	Mei 2013	zie website Steunpunt*

* www.steunpuntaalenrekenenmbo.nl

Colofon

Redactie College voor Examens, Willemijn Leene, Jan Paul de Vries
Vormgeving en-publique.nl Druk Libertas Oplage 2.500

September 2012

🔄 zie ook de informatie aan de binnenzijde van dit omslag

College voor Examens
030 – 28 40 700, info@cve.nl
Postbus 315, 3500 AH Utrecht

www.cve.nl